

سکوی پرش هنرمندان جوان

امسال سال چهارمی است که در بخش تصویر سازی چهاردهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر داور بودم و کارها را بررسی کردم. باید بگویم که آثار رشد چندانی نداشته و حتی به شدت افت کرده بود. نمی دانم که دلیل این افت به خاطر شرکت کمتر هنرمندان بود یا اینکه هنرمندان حرفه ای تر کمتر شرکت کرده بودند. ولی در کل سال گذشته با تفاوت بسیار زیادی کیفیت آثار خیلی بهتر از امسال بود. امسال کارهای چیدمان و هنر کانسپتی به نظرم بسیار جذاب و چشمگیر بود. اما اینکه آیا از نظر کیفی نسبت به کارهای سال گذشته رشد داشته یا نه دقیق نمی دانم.

علی هاشمی شکرکی
داور بخش تصویر سازی جشنواره تجسمی فجر

یادداشت:

سالهاسست که در مورد ارزیابی جشنواره تجسمی سالهاسست کرده ام و رسانه ها هم به آن پرداخته اند. معتمد که در کل جشنواره هنرهای تجسمی فجر از هدف گذاری مشخصی برخوردار نیست. به همین خاطر اینکه ارزیابی کنیم جشنواره خوب برگزار شد یا نه؟ مثل این است که بگویم مراسم خوب برگزار شد یا نشد. به نظرم در مورد این اتفاق نباید اینگونه سخن گفت. جشنواره تجسمی تفاوت بسیاری با جشنواره موسیقی یا تئاتر و سینما دارد. چون آنها فعالیت های مشخصی را که می خواهند در طول سال به نمایش بگذارند و به مخاطب نشان دهند را بررسی می کنند. اما در جشنواره تجسمی آثار هنرمندان به شکل آزاد بررسی می شود. اینکه برای این آثار قرار است چه اتفاقی بیفتد و یا بعداً چه اتفاقی می افتد هیچ چیز واضح و مشخص نیست. قطعاً بررسی کارنامه یکساله هنر ایران به مراتب بیشتر از آن چیزی است که در جشنواره تجسمی فجر می بینیم. کما اینکه در دوسالانه های هنرهای مختلف تجسمی کیفیت آثار به مراتب بالاتر از آثار است که در جشنواره هنرهای تجسمی به نمایش در می آید.

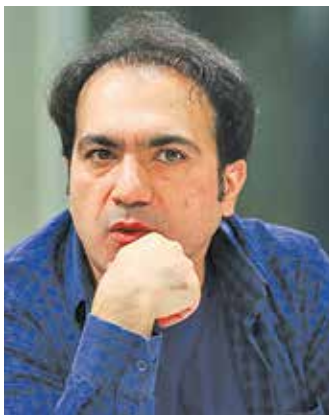
به نظرم جشنواره تجسمی فجر اتفاق خوبی است اما هدف گذاری خوبی ندارد. هر سال هزینه کلانی برای برگزاری جشنواره می شود اما تأثیر آنچنانی در فضای تجسمی کشور ندارد و یک جاهایی تعداد زیادی از هنرمندان و اهالی فرهنگ و هنر معتقدند که همکاری کردن با جشنواره فجر قدم زدن در مسیر دیگری است. در صورتیکه هنرمند باید آزادانه تر برخورد کند و به نوعی مستقل باشد. همین نگاه هم به جشنواره صدمه می زند. زمانی که جشنواره با هدف و شکل و دورنمای مشخصی برای فعالیتی که قرار است انجام دهد، برنامه ریزی نشود و هر سال فقط این جشن و مراسم برگزار شود، فقط بودجه فرهنگی کشور هدر می رود. و اتفاق خاصی در حوزه تجسمی برای هنرمندان و پیشرفت هنرهای تجسمی نمی افتد. از طرفی هم برنامه ای برای سال آینده آن هنر وجود ندارد. اما در جشنواره سینمایی فجر وقتی فیلمی دیده می شود و داوری می شود، سپس به گیشه می رود تا ببینند مخاطب چگونه به آن فیلم ارتباط برقرار می کند. در حقیقت جشنواره سینمایی فجر به نوعی محل بروز و ظهور هنرمندان جوانی است که با شرکت در این جشنواره به سمت رشد و بالندگی در هنرشان نزدیک تر می شوند. این جشنواره با این هدف سینماگران جوان را به پویایی و بالندگی بیشتر می رساند. به نوعی کسب و کارشان را رونق می بخشد. اما در جشنواره تجسمی به هیچ عنوان چنین چیزی اتفاق نمی افتد. اصلاً مشخص نیست هدف اصلی چه چیزی هست. یادم هست زمانی بحث بر سر این بود که جشنواره فجر جوانترها را شناسایی و حمایت کند و با شکل هدفمندی آثارشان را به نمایش بگذارد و بعدتر هم در فضای فرهنگی و هنری کشور بتوانند رشد کنند و دیده شوند. این هدف گذاری خوبی بود ولی به نتیجه ای که مد نظر بود نرسید.

به نظرم مسأله اینجاست که دوستان برای اینکه جشنواره فجر بتواند جشنواره موفق باشد لازم است دور هم بنشینند و درباره جشنواره فکر کنند و صحبت کنند و برنامه ریزی و هدف گذاری کنند تا جشنواره بتواند مؤثر باشد و گر نه در کل این جشنواره با اینکه جذاب است و بالاخره در دهه فجر همزمان با بقیه اتفاقات فرهنگی در کشور اتفاق می افتد اما به شکل واقعی اش در حوزه تجسمی هیچ نقشی ندارد و عملاً خیلی متمرکز نیست. ان شالله دست اندرکاران و مدیران فرهنگ و ارشاد اسلامی و تصمیم گیران و تمامی اهالی فرهنگ و هنر جمع شوند و یک برنامه مشخصی برای این جشنواره طراحی کنند تا بتوانند تأثیر خودش را هر سال بر هنرهای تجسمی کشور بگذارند. به گونه ای که ما شاهد آثاری با کیفیت بالا و حرفه ای باشیم و دورنمایی برای کسب و کار هنرمندان تجسمی داشته باشد.

دبیر هنری چهاردهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر:

جشنواره تجسمی به سمت حرفه ای تر شدن حرکت می کند

مریم سادات گوشه خبرنگار

چهاردهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر به دبیری عباس میرهاشمی عصر جمعه ۱۵ بهمن ماه در ۱۰ رشته هنری در مؤسسه فرهنگی هنری صبا تهران و ۳۰ استان کشور آغاز به کار کرد. جشنواره ای که با تغییراتی همراه بود و به قول امیرراد دبیر هنری اش قرار است به سمت کیوریتوریل شدن حرکت کند. برای همین طبقه اول این جشنواره به نمایش آثار بخش کیوریتوریل اختصاص داشت و جشنواره در قالب پروژه کاتب به آثاری از هنرمندان ایران از گنجه موزه خوشنویسی، فرهنگستان هنر و... توجه داشته و آثاری از هنرمندانی چون محمد احصایی، فرامرز پیلارام، حسین زنده رودی، شهاب الدین مستمند، صادق تبریزی، محمد سعید نقاشیان، حسین غلامی، احمد محمدپور، جعفر صادقی، حمیدرضا قلیچ خانی، فریدون فخری جوقان، گیارش یعقوبی، صداقت جاری و امیر شاهرخ فریوسفی را به نمایش گذاشته است. بخش هایی که قرار است در جشنواره های بعدی گسترده تر شود تا جایی که هنرمندان هم به سمت حرفه ای تر شدن حرکت کنند و آثاری فاخر به جشنواره ارسال شود.

امیرراد دبیر هنری چهاردهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر درباره بخش های مختلف این جشنواره به «ایران» می گوید: «چهاردهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر شامل بخش های گوناگونی است. بخش های کیوریتوریل، طوبوی زرین، اپنار و فداکاری، بخش نظامی گنجوی و نیز نکوداشت از جمله بخش های این جشنواره است. همچنین بخش آینده در آینه که در موزه هنرهای معاصر تهران قیل از افتتاحیه جشنواره برگزار شد و هنوز هم ادامه دارد.»

او درباره تغییرات جشنواره چهاردهم توضیح می دهد: «در جشنواره چهاردهم تصمیم بر این شد با توجه به تغییر شرایط اجتماعی، فرهنگی و هنری که طی این سالها در صحنه هنر ایران اتفاق افتاده، جشنواره هم با این شرایط همراه شود و به آن سو حرکت کند. اما تغییرات ناگهانی ممکن است به جشنواره صدمه می زند. برای همین

شده چیزی حدود ۵ درصد کل آثار رسیده است. و تلاش شده تا کیفیت آثار قابل قبول باشد.» دبیر هنری جشنواره فجر ادامه داد: «باید به این نکته توجه کرد که افرادی که در جشنواره تجسمی فجر شرکت می کنند عموماً آماتید نیستند. بخصوص در بخش طوبای زرین. یعنی کسانی که صاحب مقام و جایگاه در حوزه هنر هستند، راضی به قضاوت شدن توسط افراد دیگر نیستند. بنابراین جشنواره محلی است برای معرفی هنرمندان جوان و به طور مشخص هنرمندانی که از سایر نقاط ایران شرکت می کنند.»

راد افزود: «فرآگیری در پراکنندگی آثار رسیده پیداست و این جشنواره فرصتی است برای هنرمندان جوان تر و آنهایی که در حال رشد هستند. به این ترتیب آثار نمی تواند کیفیت کار اساتید را داشته باشد اما به نظر می رسد قابل قبول است و می تواند بهتر از این هم باشد. به شرط اینکه برخی از مسائل در مورد جشنواره هنرهای تجسمی فجر حل شود. از جمله آن مسائل رویکرد جشنواره است. به هر حال بعد از چهارده سال باید مشخص شود که این جشنواره چه رویکردهایی به طور عام دارد و نگاه و هدفش چیست؟ و یکی از اهدافمان همان طور که گفتیم این است که نگاه و هدفمان به سمت کیوریتوریل برود. یعنی انتخاب آثار حرفه ای تر خواهد شد و اصولاً هنرمندانی هم که آثارشان را ارسال می کنند متوجه خواهند شد که در بستر حرفه ای تری آثارشان به نمایش درمی آید و سطح کل جشنواره ارتقا می یابد.»

او درباره بخش های دیگر توضیح داد: «فرآخوانی برای بخش نظامی گنجوی داده شد. یکی یا دو پروژه دیگر هم برای این مجموعه انتخاب شد که البته به دلیل حساسیت فرهنگی آن باید به دقت بیشتری بررسی شود. در این زمینه وجود دارد، برنامه بزرگ تری برای نظامی گنجوی در نظر گرفته شده که بعداً اجرا خواهد شد و صرفاً اشاره و ورود به این موضوع را در این جشنواره داریم و شاهد آن هستیم. در بخش اپنار و فداکاری هم تعدادی آثار رسید. معمولاً آثاری که موضوع در آنها مهم است، به لحاظ کیفیت اثر بالا و پایین های زیادی دارد. مجموعه آثاری که به این بخش رسید قابل قبول است و داوری شدند.»

کشفچیان مقدم هستند هم همینطور در حوزه هنرهای جدید و آموزش، فیدر تأثیرگذار و شناخته شده ای بودند. بنابراین فردی انتخاب شدند و با توجه به ویژگی های فردی و دستاوردهای هنریشان و با توجه به اینکه در جشنواره های هنرهای تجسمی قبل حضور پویا و بسیار فعالی داشتند، بنابراین این جشنواره به احترام این دو هنرمند بخشی را برای نکوداشت کشفچیان مقدم اختصاص داد. در بخش نکوداشت کشفچیان مقدم آقای کریم الله خانی اثری را به یاد یکی از آثار اساتید خلق کردند و در بخش نکوداشت کامبیز درمببخش هم مجموعه ای از آثار ایشان به نمایش درآمد که بخشی از آن بخشی هم در گنجه موزه هنرهای معاصر تهران است و بخشی هم در گنجه موزه هنری.»

به بهانه بزرگداشت اصغر کشفچیان مقدم در جشنواره تجسمی فجر

خدمات ارزشمندی به آموزش هنر کرد

ابیح اسکندری
نقاش، پیکره ساز و مدرس دانشگاه

اصغر کشفچیان مقدم را از حدود سال های ۱۳۶۰ می شناختم، زمانی که دیوارهای سالن ورزشی دانشگاه را نقاشی می کرد، اثری که باید ماندگار می شد و مثل برخی دیگر از کارهای دیواری این زمانه از بین رفت. ایشان را جوانی پرتلاش و سخت کوش یافتم همین تلاش ها باعث شد تا بتواند در دانشگاه استراسبورگ فرانسه پذیرفته شود و از آنجا به درجه دکتری نائل شود، پس از آن او مدتی در دانشگاه فردوسی مشهد مشغول تدریس شد؛ در این ایام اجرای پروژه هنر محیطی از «قدمگاه تا تپه سلامت»

ایشان را به اتفاق دانشجویان هنر نیشابور به خاطر داریم که بسیار تأثیرگذار بود. پس از آن ایشان به عنوان عضو هیات علمی دانشگاه تهران در دانشکده هنرهای ریا مشغول به تدریس شدند. در این سال ها نیز ایشان خدمات ارزشمندی در زمینه های مختلف هنری به دانشجویان هنر عرضه کردند. از جمله فعالیت های ایشان را می توان مدیریت در اجرای

پروژه های نمایشگاهی در زمینه هنر جدید عنوان کرد که هر کدام از این پروژه ها قابلیت های فراوانی به لحاظ آموزش به همراه دارد. از ایشان مقالات زیادی در زمینه های هنر دیوارنگاری و هنر جدید منتشر شده که می تواند به عنوان منبع مطالعاتی مورد استفاده دانشجویان باشد و همواره جدیدی ایشان را در زمینه های مختلف آموزشی و پژوهشی و اجرایی در سال های اخیر به خاطر دارم، افسوس که خیلی زود ایشان را از دست دادیم. خدایش بیامرزد.

ایشان را به اتفاق دانشجویان هنر نیشابور به خاطر داریم که بسیار تأثیرگذار بود. پس از آن ایشان به عنوان عضو هیات علمی دانشگاه تهران در دانشکده هنرهای ریا مشغول به تدریس شدند. در این سال ها نیز ایشان خدمات ارزشمندی در زمینه های مختلف هنری به دانشجویان هنر عرضه کردند. از جمله فعالیت های ایشان را می توان مدیریت در اجرای

نسبت به تعداد آثار رساله شده کیفیت چندان مطلوب نبود

رژوان صادقزاده هنرمند نقاش و عضو هیات علمی دانشگاه هنر

چهاردهمین جشنواره تجسمی فجر از نظر تعداد آثار، خیلی خوشحال کننده بود، بویژه برای من که دبیر بخش نقاشی بودم. هر سال در جشنواره هنرهای تجسمی فجر و همچنین جشنواره تجسمی جوانان، معمولاً در رشته عکاسی تعداد بالایی آثار دریافت می شد. امسال در حوزه نقاشی بیش از ۳۲۰ اثر رسیده و داوران زمان زیادی را صرف کردند تا آثار را ببینند و از بین آنها انتخاب کنند اما برعکس مثل معروف که کمیت، کیفیت می آورد، باید بگویم که کارهای ارسالی واجد این مثل نبودند و کیفیت آثار خیلی پایین بود. اگر نسبت به سال های پیش، از سطح پایینی برخوردار نبودند قطعاً از سطح بالایی هم برخوردار نبودند. کارها بسیار ضعیف بود. البته تأکید شده بود که داوران با سختی تمام کارها را انتخاب کنند. به همین دلیل از بین بیش از ۳۲۰ اثر کمتر از ۵۵ اثر انتخاب شد. در خصوص دلیل کیفیت پایین کارها باید بگویم که احتمالاً دلیل پایین بودن سطح کیفی آثار، این است که هنرمندان رشته نقاشی، رابطه خوبی با جشنواره هنرهای تجسمی فجر ندارند. در سال های گذشته مشکلاتی پیش آمده و بسیاری تلاش کردند این رابطه به شکل حسنه ای پیش رود و بهتر از این شود و کماتر هر دو طرف تلاش می کنند تا رابطه بهتر شود تا در سال های آینده کارهای بهتری ببینیم.

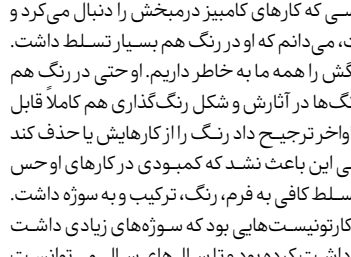
رژوان صادقزاده
هنرمند نقاش و عضو هیات علمی دانشگاه هنر

بزرگداشت زنده یاد کامبیز درمببخش در جشنواره تجسمی او در اوج خودش را حفظ کرد

کامبیز درمببخش
کارگردان کیوریتوریل

چهاردهمین جشنواره تجسمی فجر، امسال بخشی را به بزرگداشت زنده یاد کامبیز درمببخش اختصاص داده است. او یکی از کارتونست های مطرح ایران است که شهرت جهانی هم دارد. شخصیت و جایگاه ایشان آنقدر ویژه است که حتی می توان به نام ایشان جایزه ای طراحی کرد و آن را هر سال به هنرمندان مطرح این حوزه، اهدا کرد. کامبیز درمببخش کارگردان کیوریتوریل نبود بلکه کارتونست بود. به این معنا که چهره کار نمی کرد. ممکن بود در کارهایی از چهره هم استفاده کرده باشد، اما کارگردان کیوریتوریل چهره نبود. کارهایش بیشتر به کارهای موضوعی خلاصه می شد و شامل دوره های مختلفی بود. او از کارهای فکاهه شروع کرد. کارهایی که با موضوعات و اخبار روز در ارتباط بود. آن هم به واسطه سلیقه ای که آن زمان در مجله طنز مطبوعاتی توفیق وجود داشت و درمببخش هم با این سلیقه هماهنگ بود. به آن مسائلی بود ولی به مرور قلم شخصی خود را پیدا کرد و سبک خاصی داشت که قابل تشخیص بود. در این سبک دوره های مختلفی را گذراند و جاهایی به نقاشی سنتی نزدیک شد و آرام آرام این سیر به شکلی طی شد که به یک سادگی در کارش رسید. سادگی به حدی ادامه پیدا کرد که حتی رنگ هم از کارهایش حذف شد و اگر هم رنگی در آثارش حضور داشت، حداقلی بود. به عنوان کسی که کارهای کامبیز درمببخش را دنبال می کرد و آثاری را دوست داشت، می دانم که او در رنگ هم بسیار تسلط داشت. کارهای مدار رنگ و آبرنگش را همه ما به خاطر داریم. او حتی در رنگ هم سبک خاصی داشت و رنگ ها در آثارش و شکل رنگ گذاری هم کاملاً قابل تشخیص بود ولی این اواخر ترجیح داد رنگ را از کارهایش یا حذف کند و یا به حد قابل برساند ولی این باعث نشد که کمبودی در کارهای او حس شود. به خاطر اینکه او تسلط کافی به فرم، رنگ، ترکیب و به سوزه داشت. کامبیز درمببخش جزو کارتونست هایی بود که سوزه های زیادی داشت آنقدر که در دفترش یادداشت کرده بود و تا سال های سال می توانست اجرا کند. البته من جزو کسانی نیستم که وقتی فکر کنم یک نفر به حدی

کامبیز درمببخش
کارگردان کیوریتوریل